

MISCAREA

RECAPITULARE

Greșala originară a Inaltei Regențe, ale cărei efecte se resimt din ce în ce mai mult, a fost aceea de a fi dat o încredere deplină unui partid care, vreme de zece ani, a luptat cu o inconștiență, azi vădită, împotriva întregii opere înfăptuite de Regele Ferdinand.

Primul pas greșit al Inaltei Regențe a fost că în loc să se solidarizeze cu Albul Regului învingător de țară a dat satisfacție Albei-Lule a d-lui Maniu—acea de destrămări.

Inalta Regență s'a putut înșela odată—în războiul de țară—dar în împrejurări asupra cărora nu putem avea nici o discuție necesară a mai reveni.

După moartea acestui Regent a venit la lăcomie de stat dată de guvern prin suspendarea pentru câteva zile a drepturilor Coroanei, act care ar fi trebuit să murească în propriul interes al Inaltei Regențe adevăratele intenții ale guvernului actual și o trezească asupra îndărilor ei.

Actul îndrăzneț al guvernului nu numai că a surprins, dar a și intimidat Inalta Regență care nu a reacționat.

De fapt, guvernul a subordonat această altă instituție acțiunii lui, introducând în sâmbul ei influențe de partid și de rudenie.

Atitudine luată în desfășurarea evenimentelor de acel care, prin vârsta și prin situația lui de cap al Bisericii, era chemat să înlocuiască cel puțin în parte lipsa produsă prin moartea Regentului Buzdugan, a făcut ca A. S. R. Principele Nicolae să rămână ca reprezentant al Dinastiei singura nădejde pentru o acțiune de salvare a intereselor obștești.

În ceea ce privește partidul național-liberal, ca partid politic conștient de marile interese în joc, față de continua scădere a rolului și prestigiului Inaltei Regențe, a căutat să găsească în A. S. R. Principele Nicolae sprijinul firesc pentru păstrarea Dinastiei și a regimului constituțional.

Dar acțiunea îndrăznească și dăunătoare actualului guvern a mers crescând, iar Inalta Regență prin atitudinea ei a întărit poziția opiniei publice că această Inaltă instituție a trecut cu totul pe planul al doilea și se solidarizează cu guvernul care și-a ce trece devine singurul factor hotărâtor.

Astfel, greșelile săvârșite de guvern și care singur trebuia să poartă răspunderea celor greșeli, au trecut—în spiritul opiniei publice—din ce în ce mai mult și asupra Inaltei Regențe, ceea ce e de natură să atingă neîncetat prestigiul și autoritatea ei.

Această neînțeleasă atitudine a Inaltei Regențe s'a manifestat printr-o serie de greșeli.

Atitudinea ei față de reforma administrativă, când a îngăduit guvernului să-și ia principal colaborator pe un trădător ca d-lui Maniu, Stere.

Urmările acestei greșeli s'au văzut cu ochii în față: Inalta Regență, când guvernul a avut îndrăzneala ca în prezența ei să se discute și să se decidă asupra Inaltei Regențe, ceea ce e de natură să atingă neîncetat prestigiul și autoritatea ei.

De asemenea, Inalta Regență, când guvernul a avut îndrăzneala ca în prezența ei să se discute și să se decidă asupra Inaltei Regențe, ceea ce e de natură să atingă neîncetat prestigiul și autoritatea ei.

În această chestiune Inalta Regență s'a arătat cu totul ineficientă, iar toți așteptau ca ea să fie în măsură să conducă guvernul la o soluție satisfăcătoare.

Câteva fapte: Legile militare înainte de a fi supuse actualului parlament, au fost trimise de înaltul ministru Armatei spre examinare și aprobare fostului Principe Carol la Paris.

Printr'un asemenea act nu se înșela oare armata, țara și Regența asupra jurământului depus Regelui Mihai?

Guvernul actual a îngăduit ca ministrul Armatei, care jurase credință Suveranului său, să se ducă la Paris, să viziteze pe fostul Principe și după ce a avut aprobarea acestuia pentru proiectele militare să aleagă ca raportor la Cameră pe generalul Racovitza, îndeobște cunoscut ca susținător fâșii al pretențiilor carliste.

Din rândurile majorităților parlamentare ale regimului de astăzi fac parte, fără a fi fost eliminați din partid, deputați și senatori cari se declară pe față partizani ai fostului Principe Moștenitor, ca d-nii Cornescu, Popa și alții parlamentari de Gorj, Fălciu și Covurlui.

Un fruntaș al partidului dela guvern, d. Manolescu cunoscut agitator carlist, reia pe față activitatea din trecut și chiar acum de curând a vizitat și a complotat cu fostul Principe la Paris.

Ziare care cumulează calitatea de oficiocloase ale guvernului, duc cea mai îndrăznească propagandă carlistă, iar miniștrii țării care au jurat credință Regelui Mihai, continuă nu numai legăturile lor cu fostul Principe dar fac și propagandă pentru el.

În sfârșit, fostul Principe Moștenitor în corespondența cu oamenii din țară nu mai semnează ca în trecut, ci cu titlul de „Principe al României”—cece dovedește că ne găsim în fața unor intențiuni măturite și a unui întreg plan de acțiune.

În fața unei asemenea situații Inalta Regență avea datoria să reacționeze și să pună capăt politicii de echivoc a guvernului actual în chestia constituțională.

N'a reacționat.

Jocul guvernului continuă, iar răstăcirea opiniei publice sporește.

Iată de ce partidul național-liberal a socotit de datoria lui să întreprindă acțiunea de astăzi într'un îndoit scop: să repună Inalta Regență în stare de funcționare normală și să apere regimul monarhic împotriva uneltirilor și a politicii de echivoc dusă de guvernul actual.

Guvernul și politica de concesiuni

— Regele Carol, P. Carp și capitalurile străine —

Se știe că fostul partid conservator, atunci când era definitiv fuzionat cu elementul junimist, a fost partizanul capitalurilor străine, pe care-l favoriza mai mult decât capitalul românesc și în care vedea totdeauna singurul mijloc de prosperare a economiei naționale.

Aceasta acum trei decenții, când partidul național-liberal a urmat o politică opusă care s'a dovedit a fi politica cea bună și care a contribuit la cea mai prosperă în care se afla România înainte de conflagrațiunea mondială.

Dar deși călăuziți de aceste principii, conservatorii și junimistii au avut o acțiune care lipsește succesorilor lor, național-jărdniștii de azi.

Odată la 1905 s'a pus chestiunea concesiunilor petrolifere capitalului germano-american, în condiții care atingeau economia și averea națională, defunctul Rege Carol a consultat în această privință pe șeful junimistilor, P. P. Carp, care era cel mai fervent partizan al capitalurilor străine.

Regele Carol văzându-l pe P. P. Carp că face rezerve și nu admite concesiunea, și-a exprimat ultima gândire în partizanul introducerii capitalurilor străine.

Atunci P. P. Carp a răspuns Regelui Carol:

— Da, Sire, sunt pentru introducerea capitalurilor străine, dar când ele ni se impun, sunt contra!

Faptul e de domeniul istoriei politice, și istoria învață.

Guvernul d-lui Maniu care pretinde a înova toate metodele, nu se orientează după istoria politică a țării — ci după principiile d-lui Madgearu...

Cetii în pagina II-a
ultimile știri telegrafice

O tristă aniversare G. G. MARZESCU

Au trecut patru ani de la moartea lui G. G. Mărescu și amintirea lui este încă vie și puternică în mintea prietenilor, dar și în a celor ce l'au combătut în viața lui, pentru că tocmai viața lui a fost toată închinată binelui general, și marilor nevoi naționale.

G. G. Mărescu aducea în politică, procedul civilizat al polemicii, precum aducea în debaterile parlamentare, oratoria întemălită pe fapte și adevăr, susținută de un spirit incisiv care marca cuvânturile cu o personalitate originală și vie.

Dar G. G. Mărescu nu a fost numai un polemist parlamentar, un orator modern, și un adversar de temut, el era și unul din acele spirite constructive care lasă urme în organizarea unui stat. Ca primar a luat măsuri utile și pline de înțelț; iar în timpul războiului, a fost sufletul cald, atim și mintea gospodărească care a organizat și-a făcut viața posibilă în lagăr refugiu, în lagăr îndurerat și chinat al marelui război.

Ca ministru de Justiție, el lucrează la opera de unificare legislativă precum edifică—în anii în care moartea îl pândea—legile de organizare a ordinii constituționale, cerută de neapăsate și grelele evenimente de atunci.

Moartea lui G. G. Mărescu a venit astfel să curme o viață în plină vigoare și ascendentă, și să vădă veșnic fără noastră, tocmai în momentul când ea avea nevoie mai mult de spiritele organizatoare și constructive.

Tristă aniversare a lui G. G. Mărescu chemă astfel la această durere împărtășită nu numai de partidul liberal, care a fost cel dinaintea și mai crud lovit de moartea fruntășului, dar și pe toți buni români.

„Viitorul“

O înștiințare a Direcției Teatrului Național

Reprezentarea pe care Teatrul Național trebuia să o dea pentru ajutorarea sinistraților dela Costești n'a mai avut loc din lipsă de spectatori. La ora 9 seara erau în sală cel mult 70-80 persoane. Și doar s'au făcut cel puțin o săptămână înainte peste 20 intervenții la autoritățile și instituțiile locale, precum și un apel prin ziare către publicul leșan. În fața unei asemenea nepăsări, care va apăsa greu asupra orașului nostru. Direcția a crezut că trebuie să suspende spectacolul ca un protest contra acestei atitudini mai mult de cât ciudate.

Mulțumind cu toată emoția acelor spectatori cari au înțeles că contribuie prin prezența lor la alinarea suferințelor unui sat întreg și cerându-le totodată lertare pentru ostenele zadărnici din cauza altora, Direcția a hotărât să subscrie în numele Teatrului Național suma de 5000 (cincimii) lei și în același timp să aducă la cunoștința celor în drept.

De asemenea exprimă vii mulțumiri primăriei, prefecturii de județ și administrației financiare, apoi celor 2-3 școli care au dat cu această ocazie dovadă de bună voință.

Agitația artiștilor dramatici

Buc.—Printre artiștii dramatici și lirici domnește o viață agitată împotriva persistenței d-lui Răducanu de a trece legea comercializării teatrelor.

Cu toate că d. Răducanu a primit unele modificări, majoritatea artiștilor continuă acțiunea pentru a împieda distrugerea teatrelor naționale.

Din toate centrele mari, unde există asemenea teatre, s'au primit adeseori.

O delegație a artiștilor se va prezenta d-lui Maniu cerând ca proiectul să fie contramandat—așa cum li s'a făgăduit.

Abuzurile Guvernului

In disprețul textelor constituționale guvernul o-perează descinderi și confiscări de ziare.

Guvernul actual a substituit voința sa arbitrară textelor de lege care garantează libertatea scrișului.

Continuând seria abuzurilor, din care și-a făcut o tristă reputație, pretinsul guvern al „legalității” a dat ordin să se facă o descindere la ziarul nostru pentru a confiscă broșura intitulată „Uneltiri împotriva Dinastiei”.

În formă și-a fond, măsura guvernului este cu totul contrară dispozițiilor de lege existente.

În adevăr, inspectorul polițienesc însărcinat de ministrul de interne cu executarea acestui abuz, a prezentat un ordin al prefecturii în care nu apare imputarea legală a parchetului și a judecătorei de instrucție, care să-i dea măcar forma unui act serios.

De aceea, s'a obiectat inspectorului polițienesc, că atât timp cât ordinul nu îndeplinește aceste condiții de formă ce revin imperativ de condica procedurii în materie, d-sa nu are nici dreptul nici calitatea să opereze descinderea și confiscarea ordonate de guvern.

În fond i s'a arătat că dispozițiunile constituționale nu pot fi violate de guvern, cu atât mai mult cu cât broșura incriminată nu cuprinde altceva decât o apărare a ordinii constituționale existente.

Față cu atitudinea agentului executiv care stăruia în efectuarea confiscării, s'au redactat trei proteste, către ministrul justiției, parchetul general și prefectura poliției Capitalei, câte trele semnate de d. Vinălia Brătianu și în cari, se cere revenirea ordinului samavolnic ordonat dela ministrul de interne.

Iată textele protestelor înalinate forurilor în drept:

Domnule Procuror General,

Contrar tuturor legilor existente numărul din „Viitorul” cu data de ieri 12 Mai a fost confiscat de Poliție. Pe de altă parte astăzi 13 Mai d. Inspector Ghinea Ionescu s'a prezentat la tipografia „Independența” purtând în mână un ordin dat de prefectura poliției Capitalei de a face o descindere și de a confiscă broșura „Uneltiri împotriva Dinastiei”. Acest din urmă ordin al Prefecturii pretinde a fi dat pe baza autorizației d-lui Prim Procuror și a d-lui judecător de instrucție Minculescu, fără a arăta în original această autorizație și fără măcar a indica numărul; acest ordin este ilegal și în fond fiind împotriva tuturor legilor existente penale și constituționale, cu atât mai mult cu cât broșura incriminată nu este altceva decât o apărare a ordinii constituționale.

Vă rugăm în consecință în cazul când această autorizație a fost dată de d-voastră, să binevoiți a dispune de urgență revocarea ei și apărarea noastră pe viitor de orice asemenea acte ilegale și eminemente arbitrare.

Vă depunem totodată broșura spre a constata că nu este cu nimic vorba înfrânsa de uneltiri în contra Dinastiei, ci de apărarea ei în contra unor asemenea uneltiri.

Cu stimă,
(ss) VINTILA BRATIANU

Domnule Prefect.

Prin ordinul No. 96757 din 13 Mai ați ordonat d-lui Inspector de poliție Ghinea Ionescu să facă o descindere la ziarul „Independența Română” și tipografia respectivă pentru a confiscă broșura intitulată „Uneltiri împotriva Dinastiei”.

Acest ordin este ilegal, întru cât în formă arătată că este dat pe baza autorizației Parchetului Ifov fără a arăta această autorizație și fără măcar a indica numărul, iar în fond întru cât nici un text de lege nu permite vreunei autorități să confiscă o asemenea publicație cu atât mai mult cu cât ea nu este îndreptată împotriva ordinii legale, ci apără din contra ordinea Constituțională existentă.

Vă rugăm în consecință să binevoiți a revoca ordinul dat de Dv.

Cu stimă
(ss) VINTILA BRATIANU

Această protest s'a trimis și d-lui ministru al justiției.

IN PLINĂ ILEGALITATE

Protestul a fost înregistrat astăzi la acest minister sub No. 56,343.

Rămâne de văzut cum va explica guvernul măsurile luate împotriva presei a cărei libertate a frământat-o în opoziție pentru a o găti încă din clipa când a pus mâna pe putere.

Informații

— Vize nouilor contracte încheiate la 23 Aprilie a. c. se va face în termen legal până la 23 Mai a. c.

Dela această dată contractele cu termen de la 23 Aprilie a. c. nu se mai vizează — și ele cad în contravenție.

— Societatea de Hidrologie medicală ne roagă a comunica celor care s'au înscris pentru Congresul balnear de Dumitrea 13 Mai, că Direcția Generală a Căilor ferate n'a acordat reduceri de transport pe calea ferată, cu toate că i s'a comunicat ce serviciu aduce fără mișcarea de organizare balneară.

Societatea roagă pe membrii să facă sacrificii cât vor putea pentru a participa la acest congres.

S'au acordat reduceri la calea ferată numai pentru oscarul la Ig. Ocna și îndărăt.

— Măine, Vineri 16 Mai, la ora 3 p. m. se va oficia la templul „Neuschotz” căsătoria religioasă a domnișoarei Olga Grăspan, licențiată în farmacie, cu dl. farmacist H. Zilberman.

— Alături a avut loc la București înmormântarea lui Samoil Corterev, originar din Botoșani—cumnatul d-lui Lupu Welsengrun directorul băncii „Moldova” secția Hala-Iași.

Defunctul a fost unul dintre marile industriali, fiind decorat cu diferite ordine.

Transmitem familiilor condoleanțele noastre.

— Incorporarea tinerilor cu termen redus pentru anul acesta va avea loc tot la 15 August. Noua lege a recrutării și incorporării urmând a intra în aplicare după votarea sa.

— Pe liniile din Nordul Basarabiei au început reparații prin schimbarea șinelor uzate și a buloanelor. Circulația nu e împedată prin aceasta întru nimic.

— Curtea cu juri din localitate își încheie astăzi sesiunea ordinară.

În orașele Bacău și Roman curțile cu juri încep astăzi.

— Societatea academică „Dacia” a studenților bucovenieni dela Universitatea din Iași, va organiza pentru vacanța de vară șezători și festivaluri prin satele și comunele din Bucovina.

Comitetul de conducere se compune din d-nii Recișchi, Bădiliș, Naerșneac, etc.

Rectoratul universității a aprobat felul de propagandă a suzilei societăți academice.

Agitația funcționarilor dela Directorat

O delegație a funcționarilor dela diferite servicii ale Directoratului Moldovei, mutați la Iași din diferite orașe ale țării, s'au prezentat ieri Directorului Moldovei, cerând să li se achite salariile și sumele de deplasare încă de pe două luni în urmă. Mulți din ei terminându-și ultimile economii au fost nevoiți să-și amaneze diferite obiecte pentru a face față nevoilor. Tot în acest fel au făcut demersuri și la Ministerul de Finanțe care însă a uitat să răspundă în caz când nu vor fi plătiți la zi în cel mai scurt timp toți funcționarii dela Directorat, mutați din alte părți, vor cere înapoierea lor la instituțiile cărora aparțin.

Directorul Moldovei le-a promis însă că va interveni personal pentru a li se plăti lefurilor săptămâna aceasta. Nu ne îndoiim că se va ține de cuvânt.

